

Sal,

Hällit wid

Præste-Ordination i Åbo,

Den 15 December 1779.

Af

JACOB J. HAARTMAN,

Biskop i Åbo.

Hört thet, at jag af någon ting skulle berömma mig, utan af wärs HERAS Jesu Christi Kors, genom hwilken werlden är mig korsfäst, och jag werldene. Med så märkelige ord tältalar jag Eder, mine älskelige wänner, som här nu stån in för HERANS Ansikte, för at inwigas til det Hel. Prediko. Ambetet. Hört thet, at jag af någon ting skulle berömma mig, heter det, utan af wärs HERAS Jesu Christi Kors, genom hwilken werlden är mig korsfäst, och jag werldene.

Orden äro den Hel. och högtuplyste Apostelens Pauli emot sista slutet af sit sandebref til de Gal.
):(la.

later, hwilka genom några skadeliga afwägar och irringar af de Levitike stadgar, och i synnerhet Omskärelsen, låtit förföra sig ifrån sit yppersta ögnamärke, Jesum Christum, och Hans dyra försonings Nåd och Rättfärdighet. O! I oförskändige Galater, ho hafwer kusst Eder, at I icke skullen lyda sanningene? hwilkom Jesus Kristus för ögonen manad war, och nu är torpfäst ibland Eder, lyda orden uti Epistelens 3 Cap. 1. v.

Men så sätter han sig ock här tillika emot de falska Lärare i synnerhet, som icke af en rättskaffens nit för sin HERAs och Mästare, eller efter Christi regå och rättesföre, utan af andra orene affigter, egen winning och båtнад, eget tycke och beqwämighet, blott för at undgå förförligelse och all olagenhet, samt at njuta werldenes wänskap sig til godo, inrättade sin lära och lefwerne efter det mästa och betydligaste folkets smak på den tiden, och för at öka sit anhang, på et förförande och smikrande sätt drogo sina medchristna in med sig uti likställighet med werlden, uti köttlig frihet, samt uti sökande efter menniskjo pris och walbehag. Bort thet, säger Apostelen fördenksull, at jag af någon ting skulle berömma mig, utan af wärs HERAs Jesu Christi Kors, genom hwilken werlden är mig torpfäst, och jag werldene. Han sätter näml. här sins HERAs Jesu Christi Kors emot allt sligt Antichristiskt upförande, och gifwer därmed tilkänna, huru litet han för egen person aktade werldenes ros och wänskap, med alla dess löfande förmåner och härligheter af åhra och anseende, rikedom och goda dagar, emot den öfverswinneliga

liga fins HERRAS Jesu Christi kunskap och känne-
 dom, uti hwars Korshästelse och Försonings död han
 funnit sin rätta fristad, ja sin yppersta skatt och kro-
 na, hwarmed och hwaruti han wille både lefwa och
 dö; så at ock det i sig sielfst förartteliga och försmåde-
 liga korshet, där de infamaste misshandlingsmän til lif-
 wet afstraffades uppå, just tjente honom til sin Chri-
 stendoms rätta caractere och äkta stämpel, då lif-
 wal det samma uti hela sin widd och bemärtelse så
 aldeles war skildt ifrån werldenes köttliga smak, na-
 turliga begrep, och all mennisklig jordisk eftertanke,
 at dess bekännelse och predikande ej annat uti hennes
 förblindade syn war at anse före, än idel grillfänge-
 ri, de högdraque och jordisk sinnade Judar näml. til
 en förargelse, och de högwisa Greker til en galteri-
 skap. 1. Cor. 1: 23.

Sådant alt utmärker altfä hos Apostelen en
 helt annan insigt, och en helt annan sinnes ställning,
 än denne werldenes. En insigt, som ej af naturliga
 krafter tilwärfwad war, eller på kött och blod fal-
 ler, utan den som af den Himmelske Fadren genom
 den Hel. Andä hos de lydaktige wärfwad warder; en
 insigt, som i kraft här af böjer menniskans hjerta,
 at under saknad af det enda nödwändigga ödmjuka sig
 för sin GUD, och såsom en torr jörd begärligt e-
 mottaga Himmelens watn; en sinnes ställning, som
 under alt detta höjer sig up öfwer alt det jordiska
 och förgängeliga, och af rätta glädje däröfwer, at
 han den ena kosteliga pärlan, Jesu försonings Nåd
 och Rättfärdighet uti dess korshästelse och död funnit
 hafwer, går bort och säljer alt det han äger, det är,
 försakar all ting jämte med sig sielf, och blir sin
 Strålfare följaktig och lydig.

Så blifwer då wisserliga werlden honom Korf-
fäst, thet är, han anser werlden såsom en död kropp
på korset, den han söga aktar eller låter sig röra af;
men och han däremot blifwer Korpfäst werldene, thet
är, han blifwer henne en föraktad lampa, ja et mål
hwilko emotfagt warder, och mot hwilket werlden
sin magt och list wänder. Ty det är ej nog där-
med, at han inwärtas hos sig sielf får erfara wäld
af sit eget kött och blod, thet han likwäl såsom en
Christi tjenare dageligen samt med lustar och begä-
reller korpfäster; han har än därutöfwer utwärtas
ifran at utstå werldenes lock och trug, förföljelser
och försmädelser, dem hon så oförskämt, som listigt
och ispatigt, wet at tillkunda Christi wänner, icke
mindre än honom sielf under sit wistande här på jor-
den, för sanningenes och rättwisans skull. Han
kan således ej undgå, at i sit mått blifwa delattig
af sin HERas Jesu Christi Korf: ty lärjungen
är icke för mer än hans mästare; och hwilken som
icke tager sit Korf på sig och följer mig, han är mig
icke wärd, säger Frälsaren, Matth. 10: 38. Men
öfwer alt detta berömmar sig nu likwäl en Jesu
Christi tjenare med Apostelen uti hoppet, wäl we-
tande, at deras lön skal blifwa stor i Himmelen,
som med tolamod uti goda gärningar fara efter e-
winnerligt lif; hwarest äfwen i synnerhet Lärarena
skola lösa såsom Himmelsens skien, och the som mån-
ga underwisa til rättfärdighet, såsom Stjernor i ewig-
het. Dan. 12: 3.

Nu, mins älskelige Wänner, of möta ej lika
hinder och afwägar ifran det rätta hufwudmålet, så-
som de Galater; ej heller ansättas wi på den sidan
af

af någon falsk lärdom och falska lärare. Ty de Levitiska
 Judiske stadgar, tillika med sielfwa omskärelsen, som
 dem förwillade och betrökte, så at de däröfwer snart
 aldeles förlorat Christum, och fallit ifrån Nådene,
 äro hos oss längst förut så aldeles affkaffade, at och
 den sielfloka och gudlösa werlden under et sådant
 skien wäl wille än därutöfwer förfasta snart sagt
 sielfwa det Moraliska, och sit köttliga sinne til be-
 hag förwandla äfwen det samma til idel swagsinte
 stadgar och werdliga Ceremonier. Men det gifwas
 ännu därutöfwer så många andra afwägar, som på
 lika, om icke skadeligare, sätt föra menniskan ifrån
 hufwudmålet in uti fördärfwet och på förtappelsens
 wäg, lika som den rätta stråten alltid är och blir den
 samma, men af- och bi-wägarne oändeligen skilja-
 tiga. Men så tyckas liwäl än för tiden, och i den-
 na den Christina Kyrkans period, des skadeliga af-
 wägar hopetals äfwen stämma däruti in med de för-
 re, at genom en matligare och beqwämligare wäg
 til Himmelen, förwara och draga menniskan från
 korset. Därhån lyftar det högdragne och sig sielft
 lämnade förnuftets köttliga anslag och ingifwelser,
 hwarmed thet sig uphäfwer emot GUDS och JESU
 Christi uti Skriften uppenbarade kunskap. Dithån
 leder, så wäl den Gudlösa hopens förnekande af JE-
 su Christi Försonings Död, och hela Korsets hem-
 lighet til sin kraft och wärkan; som äfwen den lös-
 artiga läran, som banar wägen til köttlig frihet och
 säkerhet, läggande themed den syndige menniskan
 hñende under armarne, och söfwande henne in uti
 syndaföllinen, tills hon änteligen utan at weta deraf
 först upwaknar i ewigheten. Slite Lärare, de måge
 än wara aldrig så wäl och högt ansedde, äro nu de

Samme, som med de falske Apostlar inrätta sin läro-
byggnad och hela sin wandel uti liställighet med werk-
den, och för at behaga menniskom, eller efter Apo-
stelens talesätt, at tåckas efter köttet, sönderriwa
tronen och all förtrostaens, all Gudsfruktans och god
ordnings grundwalas; om hwilka han fördenksull
gråtande Phil. 3. betygar, at de wandra siender til
Christi Korp, hwilkas ände är förtappelse, och de-
ras buk deras Gud, de där akka hwad jordene til-
hörer. Korsets wäg blifwer dem en obanad wäg,
och på idel rosor wilja de här i tiden uti allehanda
födtens matlighet, lustbarhet, egensinnighet och be-
qwänlighet, wandra til det Himmelsta Fäderneslandet.

Men bort thet, bör thet hos hwar en redelig
Jesu Christi tjenare emot alla slita köttens ingif-
welser och ansatser med Apostelen betas; bort thet,
eller ware thet sierran ifrån mig, at jag af någon
ting skulle berömma mig, utan af wärs HER-
ras Jesu Christi Korp, genom hwilken werk-
den är mig korsfäst, och jag werldene. Och
hos Eder, mine allfelige Banner, som nu i
H. Krans Namn skolen antrada det Hel. Predi-
ko. Ambetet, hör thet i sannerhet wara en faststald
och afgjord sak, at för all Eder tid taga Eder en
förnämnelig del af ditta wärs HERAs Jesu Korps;
och så taga deruti del, at J ej försaken des rätta
kraft, och fören det blott i munnen, utan at werlden
med det samma blifwer Eder korsfäst, såsom J ock
werldene. Hit skolen J ock ledsaga Edra Åhörare,
at the med Eder, och J med dem, ei allenast måt-
ten först och främst warda fundne i honom, Eder
ende Träffare, icke hafwande Edra rättfärdighet som
som-

kommer af Lagen, utan den som af Christi tro kom-
mer; utan ock tillita sådan hämta allahanda af Hans
Gudoms Kraft hwad som til lif och gudaktighet
tjänar; til at näm. kunna Honom och Hans upstån-
delses kraft, och Hans pinos delaktighet, like word-
ne Hans död: om I ock måtten komma emot Ho-
nom i the dödäs upståndelse, och där njuta den lön,
som förhålles ofwan efter af Guds Kallelse i Chri-
sto Jesu. Denna kallelsen och detta målet skal skil-
ja Eder ifrån werlden och hennes förgängeliga lustas;
såsom däremot ingen motgång eller werldenes fiende-
lighet på denne bahnen skal kunna skilja Eder ifrån
GUDS kärlek, som är i Christo Jesu wår om HER-
ra. Rom. 8: 35-39. Men besinner ock därhos
granneliga, at som den porten är wiid, och den wä-
gen är bred, som drager til fördomelse, och the äro
månge, som gå på honom; men den porten är trång,
och den wägen smal, som drager til lifwet, och så
äro the som finna honom, efter Frälsarens egen in-
tygan Matth. 7: 13, 14. så drager ock merendels den
Himmelske Fadren menniskan först på och genom
denna Korshens wäg til Sonen Jesum Christum.
Ty kött och blod kunna ej ärfwa GUDS rike; det
skal kufwas; det skal göras hans Lag underdånigt;
det skal ledas til Jesu Korsh, at där, med förlust af
all sin egen klohet och rättfärdighet, finna och a-
namma Försoningenes nåd, lif och rättfärdighet.
Derföre, mine älskelige, waker up rätteliga, skicker
Eder emot HERREN Eder GUD, och uti Hans hel-
ga wägar; och om någrom ibland Eder fattas
den insikt och wisdom, som härtil fordras, så
ödmjuka han sig för GUDI, och utbedje sig den sam-
ma af honom i Jesu namn: så skal han honom gif-
wen

wen warda, och GUDs gode Anda skal då leda och föra honom, och andra genom honom, på den jämna, fast och den smala, lifsens wäg. Skulle och Eder härinunder någon utwärtas wederrwärdighet möta, och Eder för samwetet skull til GUD någon slags bedröfwelse och orätt tillfnta, så är thet efter Apostelen Petri intygau (I. Pet. 2: 19-21.) nåd för GUDI, när I therinunder hafwen tolamod. Ty därtill ären I kallade, efter och Christus led för oss, låtandes oss en efterdömmelse, at I skolen efterfölja Hans fotspår. Och I bören icke förundeä Eder, mine Karaste, såsom samma Apostel widare säger (I. Ep. 4: 12, 13.), på den beta, som Eder wedersars, såsom Eder hände något untt, utan glädjens helre, at I liden med Christo: på thet I och frögdas och glädjas mågen uti Hans härlighets uppenbarelse. Nu så blifwe det då i HERRANS Namn Edert och allas wårt fasta och tröimmerliga beslat: Så wil jag nu öfwer gifwa werlden med des flärd och list, och hos Tig O JESU Christ uti lif och döden blifwa, wara med Dit Korp förnögd, och i Tig förwänta frögd.
Amen.

